

2

[illegible]

историје или васељене, ~~mita~~ подмлађује из трулежи и pepela, cкyпoг пe-  
пeлa кoји гeнepaцијe пoпaгaнo cлaкy и дaнac, бaт кaкo cу гa cлaгaли љyди  
y митcкa вpeмeнa.

2 Вагнер је ту истину, истину о подмлађеном из пепела, истину и историјску и религијозну, обрадио уметнички у огромној конструкцији идеалној и музичкој. Дошао је у суку филозофију историје, сузе и крике свог личног песимизма. И тако носио богова, ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> и елементе воде и ~~не~~ <sup>Викинг</sup> генијално приказао којим путевима иде победа идеала, кроз ~~не~~ <sup>Викинг</sup> све трагедије ће се обавити враћање злата у микро ~~не~~ <sup>Викинг</sup> почитавалиште. Четврти део Тетралогије зове се Сумрак богова. Биће у њему покој и истребљење ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> пронаст у ирак богова ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> по вечно логичним законима ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> свега онога што је служило ниске циљеве и ниске страсти. — Сећате се, у другом делу ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> смо имали погинутију родитеља будућег јунака Зигфрида, и грешно зачеће његово. Имало смо тада већ и бога Вотама гњевног и збуњеног, због грешака својих у суну и кроз карактер. Могао ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> се тада још да буде гњеван и да спреми оно што ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> данас још догађа, да деца исплаћују грехе околних и грамазних предака. Како своју Бринхилду отерао је у искушење и ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> тешко казнио кад није поступила по његовој злој намени. Пројекто ју је, отерао у смртне ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> не и њихову тешку судбину. У трећем делу, опомените се, разведрило се биће Зигфрид, млад, снажан, леп, весео, наизглед даје музици и тексту живост и ведрину и наивност. Али, знамо шта се крило у суштини природе Зигфридове, у ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> наслеђу и позиву његовом. Зигфрид је такођеби шумско биће, непросветљене ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> сти и сировог карактера. У њему је претављена кра богова, као обично у трагичним херојима, Зигфрид не зна ко су му родитељи; не зна шта је жена и љубавна страст; не зна шта је добио кад је убио немца и освојио рајско ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> благо и прстен нибелуншки, у којем се крије сва моћ и све проклетство. ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> Не прстен дати Бринхилди просто као знак љубавне верности. Бринхилда допуштајуће кобне околности. Заборавила је оно што је знала као бесмртна богиња; прстен љуби као што љуби и Зигфрида, не слуги још шта је ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> боломора смртне жене, У то време, Вотама је већ сасвим без имена и праве моћи. ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> Креноси ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> том судбине света у људске руке. То значи да се заплет све ~~ауде~~ <sup>Викинг</sup> грана, а трагедија ситни. Ствари и људи као да су се из безумија, пропале жури.

у четвртном делу ће сумраци и зло превладати потпуно. Бог  
Потан, издвојитији од људи, зна шта мора доћи и он и небо као да се

a

[illegible]

и ljubavi i zaborava. Zigfrid zaboravlja šta je rekao Brinhiidi; i sam obe-  
taava Gunteru, svoim novom prijatelju, <sup>da</sup> mu sestre <sup>i da ih mu donese</sup> ~~da~~ da bi mu doveo Brin-  
hiidu, za kojom, plamenom okruženom, čeka Gunter. Zigfrid jedini i može pomoći  
Gunteru, jer samo on ima krabrost, <sup>Gunteru</sup> za prolazak kroz vatru. Sve ovo, simboli-  
čno, koji znače herojski udar. Tragični heroj greši, sam pravi zaplete i sprema  
potrese; ~~drma sudbinom sveta~~ <sup>stvara</sup> drma sudbinom sveta kroz komplikacije individualnih жи-  
vota. Dok se to dešava sa Zigfridom u umu, Brinhiida je došla nenađanja  
sestra valkira Valtrauta. Donela je terne vesti o Votanu. Seli u Balhali  
kao bez života, drži slovaeno kopje — slovo ga je znano, Zigfrid — zapovedio  
je da se posече sveti ~~brest~~ <sup>greda</sup> brest i kachini od sveta domaha. Votan sprema  
dostojanstvom ~~onima~~ sumrak bogova. Ali još jednu malu manu Valtrauti:

Ако би она /т. ј. Бринкида / хтела  
Клевета дубине Рајне вратити протек,  
Од страшне клетве  
Тили би решени богови и свет.

[illegible][illegible]



дovршеног света. Остављају <sup>(чисто)</sup> место без трагова несреће и зла, новом свету који ће доћи. А своје благо, свој прстен враћају таласи на његово место, да опет у дубинама засија мирно идеално сунце, нова радост новог колену богова и људи. ...Али, ту је још Хаген! Ту је, да. Како види куд пође прстец, баца се за <sup>у</sup> таласе, бори се са кћерима Рајне, <sup>али</sup> оне <sup>у</sup> свом царству, мирно ~~не~~ <sup>Хеим</sup> савладају <sup>и</sup> мртва <sup>и</sup> одмаче на дно, оно дно које је Хагенов отац Алберих први оскврнуо и покрпао.

[Од музике, чујете увод у четврти део Тетралогије, и завршну музику читавог четиросредног циклуса. Избор је добар. Не пропустите обратити сву пажњу још једаред на велику музику Вагнерову, на оно шта Вагнер од тонова гради. Како што велики сликар, н. пр. Сезан, материјализује боју, тако Вагнер материјализује музику. Он зида зидове од тонова и хармонија, слаже спрат наспрат, сипа гласове људи и инструмената и они се међусобно носе и подупиру. Музика загрева простор као нека катедра. Она не тече она се усправља и стоји. У завршној музици, обратите пажњу почетак диван. Сва песимистична мисао Вагнеровина је ту дошка до пуног израза. Шта је будућност човекова? Тама и сумрак. Човек и не сме оштро напред гледати, јер би видео само крајеве, смрт и пепео. Напрегамо да гледамо! са напором организујемо свет свој. Надмод свега око нас обара што подигосмо руши све. Поново дишемо радњи само се у комаде разбијамо. Како лепо рече немачки песник Рихке: "Једнако се од нечега општамо." Бринхилада се од богова опростила, да би постала љубљена жена Јунца; па се убрзо и од Јунака опростила. Зигфрид се од родитеља опростио такође пре него што се родио, па се убрзо опростио и од сваке и задатка за који се родио. А од злата рајског, видели смо, сви се редом опростили. Након последње надвладале ствари, ватра и вода, елементи. Али из pepела идеал животињски. Поново над хаос оркестра диже јасна труба хероја Зигфрида. Вагнер је те кобне и дивне херојске трубе осећао и чуо, као прекор, и претварало их у музику као нико пре ни после њега. Труба код Вагнера, то је мац све пресеће, попримате очисти, настаје празнина од неба до земље и празнине се поново рађају чудесним оркестром, и подмиљају живота. Труба је задувала. Бринхилада и Зигфрид су певали. Али зво вечних та- ласа воде и музике. мешале вихоро са сенација у којем су уштала срца богова и људи, смирила се добра и рђава дела.

и потпуније музике и поезије има у светској литератури и музици